

Tider eller i bestemte Former. Efter Forholdenes Natur synes et saadant Samarbejde ogsaa kun i mere ekseptionelle Tilfælde at være nødvendigt. De allerfleste af de kostbareste Bøger maa alene paa Grund af deres Pris tilfalde de kgl. Bibliotek, der jo har det største Budget at raade over, og omvendt er der en hel Del Bærker af mere sammenfattende Art, som kunne have betydelig Værdi for Universitetsbibliotekets Publikum, men som ikke købes af det kgl. Bibliotek, derunder f. Eks. indbefattet det meste af, hvad der falder under Kategorien „Haandbøger“. Disse købes da, for saa vidt de due noget, af Universitetsbiblioteket. Men hertil kommer endnu, at det kgl. Bibliotek efter hele sin Tradition og Udvikling fortrinsvis er henvist til at supplere sig i Retning af de historisk-filologiske eller overhovedet de humane Videnskabsfag, medens Universitetsbiblioteket — ikke mindst paa Grund af de det tillagte mange og store Legater, som gaa i denne Retning — nærmest har sin Styrke i de naturvidenskabelige eller overhovedet reale Fag. Heraf følger da, at hvor der er Tale om Anskaffelse af en Bog, hvis Pris overstrider det almindelige (om de allerdyreste har jeg ovenfor talt), er det i Reglen forud givet, hvilket Bibliotek der skal gøre Anskaffelsen, men dersom undtagelsesvis det ene Bibliotek ønsker at købe et Værk af denne Art, som falder ind under det andet Biblioteks Hovedomraade, finder naturligvis Forespørgsel og Forhandling mellem Bibliotekerne Sted. Smidtidigt bliver der jo altid en Del Bøger tilbage, som i og for sig kunne siges at passe ligesaa godt for det ene Bibliotek som for det andet. Men ligesom disse kun i sjældnere Tilfælde høre til de kostbare, saaledes vilde en Forhandling mellem Bibliotekerne om deres Anskaffelse vistnok kun i forholdsvis saa Tilfælde føre til andet Resultat, end at hver af Bibliotekerne uden Hensyn til sin Kollega købte den Bog, han ansaa for passende for sit Bibliotek og dets Publikum. Hvis der er nogen Fejl heri — og jeg kan ikke undlade at bemærke, at det løsende Publikum her i Landet er stort nok til i mange Tilfælde at nødvendiggøre Tilstedeværelsen af 2 Eksemplarer af en god Bog i vore offentlige Biblioteker —, tror jeg, at Fejlen ikke saa meget ligger hos Bibliotekerne som i selve Bibliotekernes Plan og Organisation. Skønt nemlig det kgl. Bibliotek, som allerede sagt, har sin egentlige Styrke i de humane Videnskabsfag, er det dog efter sin Plan bestemt til at omfatte alle Fag og kan derfor heller ikke, naar det ikke helt vil afbryde sin Udvikling i visse Retninger, undlade at købe visse naturhistoriske, medicinske og lign. Hovedværker, selv om disse i Forvejen maatte findes paa Universitetsbiblioteket. Og omvendt kan dette sidste Bibliotek, hvis Bestemmelse det bl. a. er at være nogenlunde repræsenteret i alle de Fag, der doceres ved Universitetet, ikke undlade at købe visse vigtigere Bærker i de humane Videnskabsfag, selv om disse Bærker tillige findes paa det kongelige Bibliotek. En gennemgribende Forandring i dette Forhold vil næppe kunne finde Sted, uden at Grænserne for de to Bibliotekers Virksomhed drages meget bestemtere, end det hidtil har været Tilfældet, men da dette Spørgsmaal jo ikke her ligger for, skal jeg ikke nærmere indlade mig paa det.

Jeg er hermed færdig med Besvarelsen af selve de mig af det høje Ministerium forelagte Spørgsmaal. Men da disse nærmest synes foranledigede ved det i Folketinget fremlagte Lønningslovsforslag for det kgl. Bibliotek, og der baade i Lovforslagets Motiver og under Forhandlingen i Rigsdagen er fremkommet Udtalelser om Universitetsbiblioteket, som jeg ikke kan give Medhold, tillader jeg mig at benytte Lejligheden til ogsaa at fremsætte nogle Bemærkninger herom. Det er i Lovforslagets Motiver (jeg citerer dog kun efter Hukommelsen) blevet gjort gældende, at Bibliotekaren ved det store kgl. Bibliotek havde et meget større baade Ansvar og Arbejde end Universitetsbibliotekaren. Hvad nu det første angaar, er det jo vist nok, at det kgl. Bibliotek er større end Universitetsbiblioteket og for saa vidt ogsaa indeholder større Værdier. Men Universitetsbiblioteket indeholder i og for sig saa store Glatte, baade haandfrevne og trykte, at det medfører et overordentligt stort Ansvar at administrere dem, og at begrunde en Forskel i Gagering o. lign. for Bibliotekerne ved at henvise til, at det ene Bibliotek er rigere end det andet, forekommer mig lige saa ubilligt, som hvis man vilde etablere en Forskel mellem Direktørene ved de forskellige Kunst- og antikvariske Samlinger paa et lignende Grundlag. — Hvad Bibliotekernes Arbejde angaar, giver Dispositionen over Budgettet ikke synderlig mere at bestille, fordi den Kapital, hvorover der disponeres, er noget større (idet nemlig en stor Procentdel af det større Budget efter Sagens Natur anvendes til Indkøb af enkelte meget kostbare Bærker, der ere selvfrevne for det Bibliotek, der har Raad til at betale dem); og den kongelige Bibliotekars og mit Arbejde for Biblioteket i Hjemmet er derfor